

Arengustrateegia „Pärnumaa 2035+“ tegevuskava 2019-2023(25)

2019. aasta

SEIREARUANNE

Sisu:

Sissejuhatus

- 1. Pärnumaa visioonist 2035+ tulenevad arendustegevuse eesmärgid ja põhinäitajad, nende täitmine.**
- 2. Pärnumaa strateegiliste väljakutsete täitmine 2019. aastal.**
- 3. Tegevuskava seire lühikokkuvõte ja täiendustepanekud.**

Lisa 1: Arengustrateegia „Pärnumaa 2035+“ tegevuskava 2019-2023(25) põhjalikum seireülevaade läbimurdesuundade lõikes.

Lisa 2: Arengustrateegia „Pärnumaa 2035+“ tegevuskava 2019-2023 (25) täiendused.

Koostajad:

Heiki Mägi, Svea Uusen, Hando Murumägi ja Daisy Sprenk Pärnumaa Arenduskeskusest, Erik Reinhold Pärnumaa Omavalitsuste Liidust ja Pärnumaa Arenduskeskusest, Kristel Ernits Pärnumaa Omavalitsuste Liidust, Kaisa Kirikal Pärnumaa Spordiliidust, Margus Eisenschmidt Maanteeametist ja Andrus Kärpuk Pärnumaa Ühistranspordikeskusest.

PÄRNUMAA OMAVALITSUSTE LIIT
ASSOCIATION OF LOCAL AUTHORITIES OF PÄRNU COUNTY

Pärnu 2020

Sissejuhatus

Pärnu maakonna arengustrateegia dokumendi 7. peatükist „Strateegia elluviimise korraldus“ lähtuvalt analüüsitakse strateegia täitmist kord aastas. Pärnumaa Omavalitsuste Liit koos Pärnumaa Arenduskeskusega koostab seirearuande kavandatu elluviimise ja eesmärkide suunas liikumise kohta. Ühtlasi antakse hinnang lähiaastate tegevuskava täitmisele läbimurdesuundade lõikes ja üldisem ülevaade Pärnumaal toimunule.

Käesolev 2019. aasta seirearuanne on koostatud eeltoodud ülesandepüstitusest tulenevalt ja kinnitatud Pärnumaa Omavalitsuste Liidu üldkogu istungil 3. aprillil 2020. aastal. Aruanne koosneb kolmest põhiosast ja kahest lisast. Põhiosades on välja toodud visioonist 2035+ tulenevate arendustegevuse eesmärkide ja põhinäitajate täitmise hetkeseis, Pärnumaa strateegiliste väljakutsete täitmise käik, tegevuskava seire lühikokkuvõtte ja täiendusettepanekud. Lisasse 1 on paigutatud tegevuskava põhjalikum seireülevaade nelja läbimurdesuuna lõikes: teadmispõhine majandus – tasuvad ja targad töökohad; turismi- ja puhkemajandus; inimvara ja kogukonna elukorraldus – sidus maakond; tehniline taristu ja ühistransport. Lisas 2 on ära toodud strateegia tegevuskava 2019-2023(25) täiendused.

1. Pärnumaa visioonist 2035+ tulenevad arendustegevuse eesmärgid ja põhinäitajad, nende täitmine

Arengustrateegia mõõdikud ja soovitavad tulemusväärtused on kavandatud aastani 2035. Seetõttu pole ühe aasta põhjal võimalik teha põhjanevaid järeldusi, vaid vaadelda esialgseid suundumusi ja tendentse. Eriti tingimustes, kus statistiline andmestik 2019. aasta kohta pole veel täielikult kättesaadav. Samas on hea tõdeda, et oleme liikumas eesmärkide täitmise suunas. Näiteks maakonna rahvaarv on stabiliseerumas, juba täna võimaldame kvaliteetset haridust (eriti PISA testi silmas pidades) koos paindlike ning mitmekülgsete õpivõimalustega ja sündmusterikast kultuurielu. Maakonnas on tugev ja hoitud identiteet ja kultuuripärand. On loodud ekspordipotentsiaali suurendavaid (näit Metsä Wood Eesti AS) ja elanike heaolu tagavaid töökohti. Väljaarendamisel on kvalitatiivselt uut tüüpi tehniline taristu (Rail Baltic, Via Baltica, Pärnu lennujaam, 330 kV kõrgepingeühendused, tuulepargid ja päikesejaamad jne), mis annab maakonnale kohati uue näo ning toetab maakonna arengut ja konkurentsivõimet. Välja on töötatud ja realiseeritakse *triple helixi* innovatsioonimudelil lähtuvat koostööprojekti KOBAR, mis saab tulevikus kogu regiooni majandusarengu mootoriks.

Maakonna rahvaarv rahvastikuregistri järgi : 01.01.2019 87856 elanikku

01.01.2020 87065 elanikku

Suure vähenemise põhjuseks on eelkõige rahvastikuregistris toimunud puhastus (01.01.19 muutusid kõikjal Eestis kehtetuks nende inimeste aadressid, kes olid rahvastikuregistrisse kantud ainult KOV täpsusega). 2019. a kahanesid selle järgi kõik maakonnad: sh näiteks Pärnumaa -791 inimest ehk 0,9% (paremuselt III koht Eestis), Harjumaa -6892 inimest ehk -1,1% ja Tartumaa -3620 inimest ehk -2,3%.

Maakonna rändesaldo 2018.a – positiivne (+377). Täpsemad Statistikaameti andmed 2019. aasta kohta tulevad alles 12. maist, kuid esialgne indikatsioon näitab, et rändesaldo oli positiivne ka möödunud aastal. On lootus, et 2018. aastal alanud rändepööre meie maakonnas jätkus (nt Pärnu linna rändesaldo oli 2019. aastal +415).

Meeste oodatav eluiga sünnimomendil ehk keskmine eluiga 2017/2018.a – tõusnud (74 aastat)

Naiste oodatav eluiga sünnimomendil ehk keskmine eluiga 2017/2018.a – tõusnud (83 aastat)

Meeste tervena elada jäänud aastad sünnimomendil 2017/2018 – tõusnud (54,72 aastat)

Naiste tervena elada jäänud aastad sünnimomendil 2017/2018.a – veidi langenud (57,33 aastat)

Töötuse määr 2018.a – stabiilne 6,6%

Keskmine palk 2019 IV kv – Eestis 7. kohal

2. Pärnumaa strateegiliste väljakutsete täitmine 2019. aastal

- 1. TÜ Pärnu kolledži arenguhüpe ja kestlikkus** – Tartu Ülikooli ja Pärnu linna vahel sõlmiti koostööleping, kolledž sai uue direktori ja uued arengusuunad, kolledži arengut toetab maakondlik ühisprojekt KOBAR, millel on kõikide omavalitsuste toetus ja mida viiakse ellu MATA rahastuse toel.
- 2. Kvaliteetne ja ettevõtjate vajadustele vastav kutse- ja kõrgharidus** – kutse- ja kõrgharidusasutuste ning ettevõtjate vahel toimuvate regulaarsete ümarlaudade (2019. aastal korraldati 5) tulemusena on ellu kutsutud tööturu vajadusi arvestavad õppekavad, toimub praktikute kaasamine igapäevasesse õppetegevusse. On toimunud õpilaste ja tudengite karjääriplaneerimise sidumine maakonna ettevõtlus- ja töövõimalustega. Korraldati ettevõtete külastusi (624 külastajat 30-s ettevõttes), tehnoloogiapäevad 17-18.01.19, suurendati ettevõtlusteadlikkust (17 ettevõtjast mentorit), laienes ja tugevnes Ettevõtliku kooli võrgustik (liitunud 13 kooli).
- 3. Konkurentsivõimeline gümnaasiumiharidus ja korrastatud koolivõrk** – erilisi muudatusi pole, samas on Pärnu Sütevaka Humanitaargümnaasium ja Pärnu Koidula Gümnaasium jätkuvalt Eesti parimate koolide seas. POLi poolt koostati ideekava „Haridusinnovatsiooni kavandamine ja koostöövõimekuse suurendamine Pärnumaa haridusvõrgustikus“, mis väärib realiseerimist. Maakondliku haridustemaatikaga seonduv on arutlusel POLi kevadseminaril 02-03.04.2020.
- 4. Rail Balticu (RB) rajamine, sh reisi- ja kaubajaam ning kohalikud peatused** – valmis RB eelprojekt ja raudtee ekspluatatsioonikava (Operational Plan). Arenduskeskuse eestvedamisel

valmis RB Pärnu kaubajaama, lennujaama, Loode-Pärnu ja Niidu tööstusalasid ning Pärnu kaubasadamat ühendava transpordikoridori uuring, sõlmiti reisiterminali projekteerimisleping, kohalike peatuste väljaarendamiseks võeti vastu kolme maakonna ühisavaldus, alustati RB põhiprojekti koostamist, toimus Pärnumaa arengukonverents „Kas Raudtee all või peal – Rail Baltic ja Pärnumaa tulevik“. Arenduskeskuse eestvedamisel käivitatakse uuringut „Rail Balticu arengukoridor. Regionaalrongide kohalikud peatused, nende juurdepääsetavus ja ohutus.“

5. **Via Baltica väljaehitamine 1. klassi maanteeks** – tegevuskavas toodud 2+2 lõigud said kinnituse 9.01.2020 Vabariigi Valitsuse poolt heaks kiidetud teehoiukavas. Pärnu-Uulu 2+2 lõigu projekt on valmis, kuid takerdunud kohtuvaidlusse. 19. juunil 2020. aastal on kavas korraldada maakondlik Via Baltica arengu- ja infopäev.
6. **Lennujaama rekonstrueerimine ja turundamine** – 15.05.2019 kehtestati lennujaama kinnistu detailplaneering. Lennujaama rekonstrueerimine lükkus ehitusloa vaide tõttu aasta võrra edasi. Vaidlustuses saavutati kohtulik kompromiss ja see jõustus 10.12.2019. Ehitus jätkub 2020. a II kvartalis, rahastus on olemas. Arenduskeskus alustas 2019. a esimesel poolaastal turundustegevustega, millega 2020. aastal jätkatakse.
7. **Pärnu uus sild** – kehtestati Pärnu uue silla detailplaneering ja käivitati arhitektuurikonkurss, vana kesklinna silla seisukorra kohta teostatakse erinevaid uuringuid, Via Baltica suure ümbersõidu sild (Paikuse-Sindi vahelt üle Pärnu jõe) lülitati riigi teehoiukavasse ehitusajaga 2024-2026.
8. **Regionaalset innovatsioonisüsteemi ja ettevõtluse arengut toetava taristu ning tugisüsteemide edasiarendamine, sh arengukiirendi rakendamine** – 2019. aastal kutsuti ellu maakonna ettevõtlus-, arendus- ja hariduskompetentse koondav KOBARA projekt, millest on kujunemas regiooni tulevikku suunatud arengukiirendi; toimub valdkondlike ekspertide kaasamine erinevate õppekavade kaasajastamisse, 2019.a novembris võeti Pärnumaa Arenduskeskusesse tööle täiskohaga projektijuht, kes tegeleb ettevõtlusinkubaatori toimimismudeli uuendamise ning selle sidustamisega KOBARA ja maakonna ettevõtetega. Edukas koostöötamiskeskus Forwardspace pärjati Eesti regionaalmaasika tiitliga.
9. **Biomajanduse ja taastuvenergeetika kompetentsikeskuse loomine** – eeldustegevusena viidi 2019.a suvel läbi piirkonna bioressursside kaardistamine ja sellest tulenevalt eelisarendatavate prioriteetsete väärtusahelate kokkuleppimine. Arenduskeskuse ja RAM REHO talituse koostöös korraldati 20.11.19 Päikeseenergia päev. 11.11.20 toimub Tuuleenergeetika teemapäev vastavasisulise teemaplaneeringu elluviimise ja Lääne-Eestis tuuleenergeetika valdkonnas uute eesmärkide püstitamise võtmes.
10. **Aastaringelt toimiv kogupere külastuskeskus** – töös on erinevaid projekte, millel on eeldus kasvada kogupere külastuskeskuseks: Vaeste-patuste alevi teemapark, „Punase torni“ arendamine keskaja teemakeskuseks, multifunktsionaalne kunstihoone ja Läänemere Kunstisadam, Pärnu laskekoolituskeskus jne.
11. **Pärnu Haigla konkurentsivõime tõstmine** – valmis Pärnu Haigla Ristiku Tervisekeskus, kus esmakordselt on võimalik tervikuks siduda esmatasandi perearstiteenus regionaalhaiglast saadava eriarstiabiga. Koostöös Tallinna Tervishoiu Kõrgkooliga jätkus haiglas õdede õpe.
12. **Pärnu kui kunstikeskus** – Pärnu kunstihoone arhitektuurivõistluse võitis Salto AB, ehitustöödega alustatakse orienteeruvalt 2021. aastal. Läänemere kunstisadama puhul osapooli

rahuldavate rahastamiskokkulepeteni ja ehituseni ei jõutud. Toimus arvukalt näitusi ja festivale.

13. Maakonna identiteedi hoidmine, tugevad KOVid ja koostöö – maakonna identiteet on Pärnumaa Omavalitsuste Liidu (POL) eestvedamisel hoitud, lipp ja vapp kasutuses ning maakonna vapimärgi väljaandmine katkematult jätkunud. Omavalitsused on saanud kompetentsemaks, kuigi haldusreformijärgseid probleeme on kõigil. Koostöö toimib, POL on jätkuvalt ühiste tegevuste kokkuleppimise koht, koordinaator ja elluviija. Traditsioonilised kõrg- ja rahvakultuuri sündmused on elujõulised.

3. Tegevuskava seire lühikokkuvõte ja täiendusettepanekud

1. Ettevõtluskeskkonna arendustegevuste osas oli seirataval perioodil fookus ekspordivõimekuse tõstmisel, tootearendusel ja -disainil, turundusalaste teadmiste täiendamisel, digitaliseerimisel, turismiettevõtete teeninduskvaliteedi tõstmisel, ringmajandusalasel teavitustööl ning uute koostööpartnerite leidmisel välisturgudelt. Sihtgrupiks VKEd, Pärnumaa võtmesektori ettevõtted (puit, metall, tekstiil, elektroonika, turism) ning naisettevõtjad. Arendustegevused on toimunud koolituste, koolitusjärgsete personaalsete nõustamiste, seminaride, õppe-kontaktreiside kaudu.

Pärnumaa **majanduse konkurentsivõime** tõstmisel on fookuses olnud ettevõtlusaktiivsuse kasvatamine läbi inkubatsiooniteenuse võimestamise, ettevõtete arengu ja kasvu hoogustamine ning konkurentsivõime suurendamine koolituste, seminaride, õppe-kontaktreiside, ettevõtlus- ja elukeskkonna turundustegevuste, erinevate võrgustike eestvedamise ja kiirete ühenduste kaudu maakonda saabuvate turismimahtude kasvu läbi. Lisaks noorte ettevõtlikkuse kasvatamine läbi ettevõtliku õppe rakendamise, õppefirmade tegevuse ning ettevõtjate kaasamise. Tegevuste tulemusena teeb rohkem ettevõtteid ja koole omavahel koostööd, ettevõtlusõpet andvate koolide ja õpetajate arv on suurenenud, õpilaste ettevõtlikkus on kasvanud õppefirmade tegevuste kaudu, haridustöötajad rakendavad koolides uusi teadmisi ja teiste parimaid praktikaid, õpetajatel on maakondlik tugi ettevõtlikes tegevustes.

Sihtkoha turundamisel on keskendutud Pärnumaa kui atraktiivse elu- ja töökoha turundamisele. Välja on töötatud maakonnaülene turundusstrateegia ja loodud Pärnumaa infovärv www.parnumaa.ee. See koondab endas infot Pärnumaa kohta, olles tööriistaks kohalikele ja Pärnumaale elama või tööle suunduvatele inimesele, maakonnas juba tegutsevatele või maakonda tulla soovivatele ettevõtetele. Tegevuste tulemusena on Pärnumaa tuntus kasvanud. Elu- ja ettevõtluskeskkonna arengus mängivad lisaks olulist rolli kiired ühendused. Pärnu Lennujaama rekonstrueerimine on olnud päevakorral mitmed aastad ja sihtgruppideni jõudmiseks planeeriti turundustegevusi juba 2019. aastal, kuid omandialaste kohtuvaidluste tõttu lükkusid lennuühendustega seonduvad turundustegevused aasta võrra edasi.

Kuigi arengustrateegia koostamisajaga võrreldes on Pärnumaa Arenduskeskuse eestvedamisel 2020. aastast alates ettevõtluskeskkonna arendustegevustes osas üha rohkem fookusesse tõusmas ringmajanduse ja jätkusuutlikkusega seonduv temaatika ning vajadus majanduskeskkonna

muutustele agiilselt reageerides ettevõtete ärimudeleid korrigeerida, kehtivas tegevuskavas sisalduvate tegevuste osas 2020. aastaks täiendusi ei ole. Ka need tegevused, mis jäid 2019. aastal inim- ja rahaliste ressursside nappuse tõttu ellu viimata, on maakondliku arengu jaoks endiselt aktuaalsed ning arengustrateegia elluviimisel neist ka lähtutakse.

2. Pärnu ja Pärnumaa turismile olid 2018. ja 2019. aasta edukad - külastajate arv ja ööbimised suurenesid mõlemal aastal, turismiobjektina renoveeriti täielikult Kihnu tuletorn. Positiivsena võib välja tuua, et Pärnu linna ja maakonna kui sihtkoha turundamisele ja tutvustamisele on varasemaga võrreldes lähenetud mitmekülgsemalt ning turundustegevuste tõhustamisel arvestatakse üha rohkem erinevate sihtgruppide (sotsiaal)meedia tarbimise harjumustega. Jätkuvalt on olulisel kohal loodus ja meid ümbritsev keskkond. Pärnu soov on liituda ülemaailmse Green Destination võrgustikuga ning koostöös ettevõtjatega muuta Pärnut ja Pärnumaad turismisihtkohana senisest keskkonnasõbralikumaks. Fookuses on ka kohalik toit, mida laiemalt tutvustatakse „Pärnumaa maitsete“ nime all. Täna seaks leiab sellise nimega tooteid poelettidelt ning üha rohkem ka kohalikest restoranidest.

Pärnu linna liitumine Eesti Konverentsibürooga aitab kaasa **Pärnu tutvustamisele äriklientidele**. Alustatud on maakondliku ühise broneerimissüsteemi loomist ning visitparnu.com lehele on koondatud Pärnu parimad seminariruumide pakkujad, kelle kõiki ruume saab ühest kohast broneerida. Lähiajal saab seal pakutav olema seotud ettevõtjatega, kes on koos Pärnu linnaga Eesti Konverentsibürooga liitunud. Koostöös ettevõtjatega on läbi viidud ka mitmeid edukaid kampaaniaid ning suurimad päringud on olnud ürituste korraldamiseks sadadele inimestele.

Lisaks tavapärasele on **Pärnu ja Pärnumaa kui turismisihtkoha fookus üha rohkem suunatud jätkusuutlikkuse parandamisele**, kuid ära ei ole unustatud ka Pärnu ajalugu, mis on ja jääb seotuks heaolu ja raviteenustega. 2019. aasta lõpus valiti Pärnu Euroopa Komisjoni poolt ellukutsutud konkursi raames Eesti parimaks heaolu ja terviseturismi sihtkohaks.

3. Maakondliku identiteedi teadvustamise ja ühiste väärtuste hoidmisse ning arendamise peavad panustama kõik koostööorganisatsioonid, omavalitsused ja maakonnas paiknevad riigiasutused. Koostööorganisatsioonide võimestamine (tegelikult ka säilimine) sõltub üldjuhul poliitilisest tahtest ja otsustest. Arengule aitavad kaasa **maakondlike organisatsioonide (POL ja SAPA) tegevuste ja ülesannete analüüs ja riigi ning kohalike omavalitsuste maakondliku koostöö senisest selgem sihitamine, eesmärgistamine ja pikemaajalised rahastuskokkulepped**. Nimetatud vajadust arutati 2019. aasta POLi kevadseminaril, kus vastava analüüsi koostas OÜ Geomedia ning ühtlasi esitas toimunud arutelude ja intervjuude põhjal omapoolsed soovitusel. Nendest soovitustest lähtuvalt on POL/SAPA juhatus 2020. aastaks kavandanud arendustegevuste tööplaani, eesmärgiga luua 2021-2023 perioodiks fokuseeritud ühistegevuste kava ja omavalitsuste ülene finantsplaan.

Mitmed „**Inimvara ja kogukonna elukorralduse – sidus maakond**“ arengusuunas märgitud tegevused on ühtlasi kajastatud ka teiste arengusuundade seires. Eelkõige puudutab see näiteks kultuuriturismi ja maakonna turvalisust laiemalt (teed, liiklus, taristu).

Haridusvaldkonna tegevused (sh noorsootöö ja avatud noortekeskused), mis eeldavad maakondlikku koordineerimist või koostööd, on üldjuhul ära jäänud vastava tööjõuressursi

puudumise tõttu. Samuti on tööjõuressursi puudumisel jäänud täitmata terve rida väga vajalikke kultuurivaldkonna tegevusi, kuid traditsioonilised tegevused on samas jätkunud ning maakonnas on väga aktiivne ja erinevaid võimalusi pakkuv kultuurielu. Eelnevast lähtuvalt tuleb aga kindlasti otsida võimalusi, kuidas senisest paremini tagada maakonnaülesete haridus- ja kultuurivaldkonna ülesannete täitmiseks vajalikud ressursid.

Vajalik on ka eesmärgi 3.7. „**Turvaline maakond**“ täiendamine ühiselt täidetavate ülesannete ja nende eestvedajate lisamisega. Ühe tegevussuunana tuleb kaaluda maakondliku kriisikomisjoni loomise vajaduse analüüsi ja selle ülesannete kirjeldamist turvalisuse nõukogus.

4. Kiirete ühenduste ja parema juurdepääsetavuse osas valmis 2019. aastal Rail Balticu eelprojekt, maakonna ühistööna asetus esmakordselt pildile Rail Balticu Pärnu kaubajaam koos hooldusdepooga, asuti projekteerima RB Pärnu reisijaama. Usku RB tulevikku süvendas maakonna arengukonverents „Kas raudtee all või peal – Rail Baltic ja Pärnumaa tulevik“. 2020. aastal koostatakse kogu maakonda jääva trassi ulatuses RB põhiprojekt koos keskkonnamõju hindamisega. Ühtlasi viiakse arenduskeskuse eestvedamisel läbi uuring „Rail Balticu Pärnumaa arengukoridor. Regionaalrõngide kohalikud peatused, nende juurdepääsetavus ja ohutus.“

Via Baltica kavandavad 2+2 lõigud said kajastuse uues riigiteede teehoiukavas 2020-2030. Täpsustused mõned nimetused ja realiseerimise aastad, mida tuleb vastavalt korrigeerida maakonna tegevuskavas. Pärnu lennujaama rekonstrueerimine lükkus aasta võrra edasi, kuid kõik eeldused projekti õnnestumiseks on loodud.

Tulemuslikult **toimib Pärnumaa Ühistranspordikeskus**. Mitmed 2019. aastaks püstitatud eesmärgid on täidetud. Loodud on ühtne pileti- ja infosüsteem, valminud 5 regionaalset bussiterminali, käivad ettevalmistused sotsiaaltranspordi süsteemi loomiseks. Vahendite nappuse tõttu ei õnnestunud täiendada meeskonna töölerakendamine reisiparvlaeval „Kihnu Virve“. Probleem vajab lähiaastatel lahendust.

Tulevast **energiajulgeolekut ja uusi arenguvõimalusi** tagab maakonnale Harku-Lihula-Sindi 330/110 kV ja Kilingi-Nõmme-Riga TEC 2 330 kV kõrgepingeliinide väljaehitamine, mille aluseks on varem kehtestatud maakonnaplaneeringud. 2019. a ehitus jätkus, neist esimene valmib 2021. aastal ja teine 2020. Projekti realiseeritakse Euroopa Liidu 65% kaasabirahastusel. Valmisid Paikre päikesejaam ja Fortumi kaugjahutusjaam. Tulevikuvaates on olulised mitmed suured tuuleenergeetika objektid. Vähesese keskkonnamõjuga energiavarustus on Pärnumaal jätkuvalt perspektiivne ja seda tuleb arvestada ka edasises tegevuskavas.

Pärnu jõega seonduv teemapüstitus on jätkuvalt aktuaalne. Viidi läbi Pärnu jõe kasutusvõimaluste uuring ja jõe päev. Rahandusministeeriumi toel on 2020. aastal käivitumas uus maakonna teemaplaneering „Pärnu jõe ruumiline perspektiiv ja seotus mereplaneeringuga“ ning jõe transpordi ja liikuvusega seotud uuring. Ressursside puudumisel lükkuvad ülejäänud tegevuskavas kavandatud maakonnaplaneeringud kaugemasse tulevikku. Olulise objektina leiab riigiteede teehoiukavas kajastust uue silla ehitus üle Pärnu jõe Via Baltica suurel ümbersõidul aastatel 2024-2026. Ka teiste Pärnumaa olulisemate sildade puhul on täpsustunud tegevused ja nende realiseerimise aastad ning need tuleb kanda tegevuskavasse.